

להמריכו את הלב

גליון לו • פרשת שלח תשפ"ד

מאוצר שיחותיו ומכתביו של הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

ניצוצי חיזוק ואמונה

בניני הכרשה

פתגמן קדישין ומרגיטין טבין שנשמעו מפ"ק הגה"צ מורינו שליט"א בשעה של קורת רוח ובשבילי דאורחא

טעם ארץ ישראל

מורינו שליט"א מוסיף בשלהי אחד ממכתביו: ראיתי פעם באיזה ספר על הפסוק **"שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען"** (במדבר יג, ב') - היינו שתשלח לך אנשים, היינו אצל הצדיק בחי' משה, ויתרו את ארץ כנען - שאצל הצדיק יטעמו הטעם של ארץ ישראל. והשי"ת יזכנו שנוכה לטעום בטוב טעם ודעת של הצדיק ושל ארץ ישראל הק' שיתגלה במהרה בימינו. (כ"ב סיון שנת תשל"א לפ"ק)

עוד יום מזהו תחנה

מורינו שליט"א דיבר בעניני שמירת המחשבה, ואמר: כשממהרים לברוח ממחשבה רעה מקיימים מצות 'לא תעשה', של **"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם"** (במדבר טו ל"ט). 'תתורו' היינו 'אויסקוקן' (לתור אחר הראיה). והפשט הוא שכשנופל לאדם מחשבה זרה רח"ל הוא ממשיך להתעמק בה ולתור בתוכה, **כי על האדם מוטל תיכף לא לחשוב עוד! מען זאל דאס נישט ממשיך זיין טראכטן! אט דאס הייסט "ולא תתורו"**.

הבעש"ט הק' אמר (עי' דברי יחזקאל פר' עקב): **"עבודת שמירת המחשבה הוא עבודה תדירה לבני אדם עד יום מותו!"**

אין זה ספק כי נבואת **"ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ"** (שם זכרי' יג ב'), כמו כן גם **"והיה ה' למלך על כל הארץ"** (שם יד ט') - יתקיימו על ידי פעולותיהם של הבורחים מן הרהורים רעים, כי זהו האתערותא דלתתא שלנו. הרהור רע זהו רוח רעה, וזהו "רוח הטמאה", והבריחה ממנה היא האתערותא דלתתא שלנו, שעל ידי זה יעשה השי"ת "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ".

יעדער איד וואס טוט א זאך פאר השי"ת, [כל יהודי שעושה ופועל דבר מה למען השי"ת], **ווען ער ווייסט ווען ווי גרויס דאס איז** [אילו היה יודע מעלת וגדולת הדבר], **וואלט ער קיינמאל נישט געזינדיגט!** [לא היה חוטא כלל וכלל!]

(עצרת חג הפסח שנת תשע"א לפ"ק)

'לבי חלל בקרב'י

'נפש'י רוח'י נשמת'י יחידת'י

כל אחד מישראל מחויב ללמוד, אין אחד שיכול לפטור את עצמו, 'צדיקים' צריכים ללמוד, 'בינונים' ואף 'רשעים', כולם ממש מחויבים ללמוד תורה! וכלשונו של הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פ"א הלכה ח-י): **"בין עני; בין עשיר; בין בעל אשה ובנים; בין שלם בגופו; בין בעל יסורים חס ושלום; אפילו זקן מופלג (וכו'), עד אימתי? עד יום מותו!"**

דאס איז דאס!

ובעצה הכבירה הו' של לימוד התורה הקדושה כובשים ומנצחים בכל פינות שפונים! הרי דוד המלך עליו השלום שהיה נשמה גבוהה מאוד, אך היה לו הרבה רע שהיה יכול להיות כמו ירבעם בן נבט בכל עת ורגע - כל כך הרבה רע היה לו (ראה שער הגלגולים הקדמה כ"ז), ואם כי ה'טוב' שלו היה 'איום ונורא' גבוה מעל גבוה, אך לעומת זה ה'רע' שלו היה ג"כ באופן נורא, **ולכן היה תמיד זועק ומתחנן על נפשו - 'נפשי' 'נפשי' 'נפשי' - שרוצים לצוד את 'נפשי' 'רוחי' 'נשמת'י 'יחידתי' - געוואלד געוואלד! הם עומדים עלי לצוד אותי!**

ועם כל זה כתב בספ"ק ראשית חכמה (שער הקדושה פרק שני) **שדוד המלך ע"ה הרג את היצר הרע כמו שאמר 'ולבי חלל בקרב'י רק ע"י לימוד התורה!**

המתמיד הגדול בעולם!

דוד המלך היה המתמיד הגדול ביותר בעולם! בשעה שהיה חי היה מאיר אור תורה בעל פה אצל כל התלמידי חכמים בעולם, כי הוא היה שורש תורה שבעל פה (זוה"ק ח"ב דף קסו), הוא היה ראש ישיבה ומרביץ תורה ברבים, וכמו שאמר חז"ל (עירובין נג ע"א) 'דוד גלי מסכתא, ורק על ידי לימוד התורה הוא זכה להרוג את היצר הרע!'

ממילא זה מה שעומד לנגד עינינו! אט דאס ליגט פאר אונז אין די אויגן! לעסוק בדברי תורה! מען דארף לערנען! חז"ל יחדו מסכת מיוחדת על מידות טובות ומעלתן, הלא היא מסכת אבות, הכוללת בתוכה ענוה ושבירת היצר

ועוד, והיות שרק ע"י לימוד התורה יכול האדם להגיע לידי מידות טובות וישרות, על כן אנו מקדימים לפני הלימוד לומר המשנה של "משה קיבל תורה מסיני וכו', כדי להודיענו שיש לנו רכוש גדול ונפלא! אשר על ידה נזכה אכן לרכוש כל המידות טובות! כי אחר שקיבלנו את התורה אזי כל העבודות והמידות משיגים רק על ידה!

אין לך לימוד לשמה גדול מזה

ואל יחשוש האדם שלימוד כזה - לצורך מידות טובות וישרות - הרי הוא לימוד שלא לשמה, כי הוא מדרש מפורש (ילקוט שמעוני משלי כ, רמז תתקנט) שאמרו: **"אם עשיתי חבילות חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות חבילות של מצוות"**, וכל שכן לימוד התורה! כי כאשר האדם לומד תורה למען נפשו ונשמתו זהו לימוד התורה הראויה! **דאס איז דאך דער ריכטיגער לימוד! וחלילה לחשוש שלימוד כזה ילך לסטרא אחרא ח"ו, כי הוא לימוד למען שמו יתברך! למען הצלה! זהו לימוד תורה לשמה - ואין לך תורה לשמה גדול מזה!**

זה מוה שעומד לנגד עינינו! אט דאס ליגט פאר אונז אין די אויגן! לעסוק בדברי תורה! מען דארף לערנען!

אי אפשר לברוח מהשי"ת!

בסימן תרכ"ב מביא המשנה ברורה בסיבת הדבר שמפסירין בספר יונה ביום הכיפורים, למען דעת **"שאין יכולים לברוח מן השי"ת"**, [ובשער הציון (סק"ה) כתב לבאר: "כי האדם חושב כמה פעמים לייאש עצמו שאין יכול לתקן בשום אופן, ועל כן יתנהג תמיד באופן אחד, ואם יגזור עליו הקב"ה למות - ימות, אבל טעות הוא, **סוף דבר יהיה כל מה שהקב"ה רוצה מנפשו שיתקן מוכרח הוא לתקן, ויבוא עוד פעם ופעמים בעוה"ז ובעל כרחו יוכרח לתקן, וא"כ למה כל העמל למות ולסבול חיבוט הקבר ושאר צרות ולחזור עוד הפעם, וראיה מיונה וכו'"]]. כי השי"ת רצה שיונה הנביא ילך לעיר נינוה וינבא עליה, וברוב צדקותו לא רצה יונה ללכת ועבר עבירה לשמה לשם שמים, כי ליבו אמר לו שהגויים בנינוה אכן יחזרו בתשובה,**

מכתבי הגה"צ מוריני שליט"א
לאור הזמן והפרשה

'חוצפא יסגי'

ב"ה יום א' אחד ושלושים לעומר תשל"ב ירושלים ת"ו בב"א אגרתך הגיעני עם הפד"נ עשר... ותודה רבה והכרת טובה, ואקוה להיות במרון ולקחת את פתקאותיך, ויהי רצון שנושע בכל הישועות בגוף ונפש וכו'.

אצלי מיט גרויס חסד, והשי"ת יוסיף חסדו עמדי, ולא ימיש חסדו מאתנו לעולם.

בוה שכתבת מזהזר (ח"ג קנח ע"ב) "מאן דאיהו בדוחקא לא מסתכל מדי" נזכרתי מה שראיתי זה מקרוב מרבי צדוק מלובלין זצ"ל (ספר צדקת הצדיק אות מ"ו), שבעת הזאת לא עת לחשוב הרבה בעבודת השם, היינו שאפשר לעשות אפילו ענינים רמים שאפילו לפי מעשינו אנו רחוקים מזה, ולחטוף תמיד לעשות נחת רוח להבורא ית"ש, אפילו אם הוא כמו שהוא.

ומה שאמר משה רבינו ע"ה להמעפילים שאינם ראויים לעלות (במדבר יד, מ"א) **"והוא לא תצלה"** - מדייק (הר"צ הכהן) 'והיא' לא תצלה, אבל בעקבתא דמשיחא מי שיהיה לו מסירות נפש בעבודת ה' אף אם אינו הגון ואינו כדאי - אז תצלה.

וזה "בעקבות דמשיחא חוצפא יסגי" (סוף סוטה במשנה), ר"ל שתתגדל ותהיה חשובה מידת החוצפה אפילו כלפי שמיא [היינו שגם הרשע המלא בחטאים לא יעזוב את השי"ת, אלא יחטוף איזו מצוה ב'עשה טוב', וימעט בעבירה ב'סור מרע'. אמנם צריך לזה חוצפה, כי בכל זאת הוא בגדר רשע עדיין, אבל החוצפה הזאת בעקבתא דמשיחא, 'יסגא', תהיה גדולה וחשובה מאד אצל השי"ת]. והאת היא נקודה חשובה בעבודת השם.

וענין זה, רק בלשון אחר מובא בלק"ה. והבן.

והנני דו"ש וטובתך והצלחתך בלונ"ח יעקב מאיר שכטער בן ח"י דינה

התורה הקדושה, ובלמוד התורה צריכים ללמוד כדי לידע מה שכתוב בה, וכל ההלכות הכרוכים בה, פארשטייט זיך אזוי ווי ביי יעדע לימוד התורה די כוונה איז צו באקומען דביקות הבורא דורך לימוד התורה, אין מקדש זיין די רמ"ח אברים ושס"ה גידים פאר השי"ת! [-וכמוכן שכמו בכל לימוד התורה הכוונה הרצויה היא להתדבק בבורא על ידי הלימוד ולקדש רמ"ח אברינו ושס"ה גידינו והשי"ת].

שאלה: ב"ה לאחר הלימוד בספרי מוריני שליט"א הנני מרגיש התעלות בתפילות, להתפלל בחיות ובדביקות, אמנם כל זה הוא ממסוקי דזמרה והלאה, אך חלק הראשון של התפילה דהיינו - הקרבנות, אני מרגיש שאין אני יכול להתקשר עליהם בדביקות, כי איזה דביקות יכולים להרגיש בעת אמירת הקרבנות?

תשובה: פרשיות הקרבנות אינם תפילה, קרבנות הוא לימוד

מעשיות ועובדות מחכימות מאוצרו של מוריני הגה"צ שליט"א מסודר על פי נושאים

פניני הסיפור

"ענוה" (ח)

פסקא מן שבי"א

שעבד אצלם במשך שמונה שנים, וכל אותו הזמן לא שמע מהם שיחה אחת בטילה! כי כל הזמן שיננו משניות בעל פה. ובעוה"ר שניהם נסתלקו בקצירת שנים רח"ל.

ואחר שנסתלק רבי שמואל בא בחלום לידי רבי מאיר, ובתוך דבריו שאל אותו זקני, מה נעשה בדיןך שם למעלה, אמר לו אך זאת: **"עומק הדין הוא נורא ואיום"**. כי יצר לב האדם רע מנעוריו, ובכל דיבור ומעשה אפשר לדקדק האם נעשה לה' או בשביל פניות אחרות וכדו', עכ"פ העומק הדין הוא נורא ואיום.

ועם-כל-זה קיימת סגולה נפלאה להנצל מהדינים הקשים, סגולה שאיננה קשה כל-כך לקיימה - "להעביר על מדותיו", ומשמיא יעברו לו על מידותיו וינצל מחומרת הדין ויהפך לו לטובה ולברכה!

בני ישראל.

אך כל זאת לא עזר לו מאומה, וכמבואר בספר יונה כל הסיפור, שזרקו אותו מהספינה לים, ובא דג גדול ואכלו ושוב פלטו ליבשה, עד שהוכרח לבוא לניגוה ולומר בפניהם את נבואתו אשר נצטוה. **והלימוד שלנו מכל זה הוא שאכן לא יתכן לברוח מהשי"ת! וגם שבכל מצב מועיל תשובה כאשר היה עם אנשי ניגוה!** וממילא כאשר אנו יודעים שאי אפשר להימלט ולברוח ממנו ית', ולומדים תורה למען הצלת נפשנו **זהו לימוד תורה לשמה כראוי!**

ועל ידי זה יתעורר חלילה קטרוג על כלל ישראל שהגויים מטיבים דרכיהם ואילו בני ישראל לא (מכילתא הקדמה לפרשת בא), על כן הוא כבש את נבואתו ומסר נפשו בשביל כלל ישראל, כי נביא העובר על דברי עצמו חייב מיתה (רמב"ם יסודי התורה פי"ט ה"ג).

ומפני שהנבואה הרי היא השראת השכינה ואי אפשר לו לצדיק לנתק עצמו ממנה, על כן הוא חשב בדעתו שהרי השראת השכינה אינה אלא בארץ ישראל, וממילא כאשר יצא לחוץ לארץ אז לא ישרה עליו השכינה ויוכל להינתק מהנבואה ולא יהיה קטרוג על

המשך מעמוד א'

"כל התעסקות בדבר כשר, זה כהיום רפואה להמחשבות בכל הבחינות, ומכל-שכן למי שרוצה לטהר את מחשבתו..."

ניצוץ אחד

ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי הגה"צ מוריני שליט"א

יצא לאור
על ידי